

PERSBERICHT - UITNODIGING

Symposium 'Van predestinatie tot prediking' en presentatie *Synopsis Purioris Theologiae* (1625), deel 2

Het Leidse theologische standaardwerk de Synopsis van een zuiverder theologie wordt aangeboden aan de Rector Magnificus van de Rijksuniversiteit Groningen, prof. dr. Elmer Sterken.

Sinds 2010 werkt een team van zo'n vijftien wetenschappers – classici, theologen, filosofen en historici – aan het opnieuw toegankelijk maken van de *Synopsis Purioris Theologiae* in een Latijns-Engelse uitgave. Het tweede deel van de driedelige serie behandelt de gereformeerde visie op de verlossing, vanaf de predestinatie tot en met de prediking van het evangelie. Henk van den Belt, bijzonder hoogleraar gereformeerde godgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit Groningen is de volume-editor van dit deel. Op vrijdag 25 november wordt het boek gepresenteerd tijdens een symposium in Groningen.

De Groningse academie dankt haar ontstaan in 1614 mede aan de problemen aan de Leidse universiteit. De gereformeerden in Groningen vertrouwden hun toekomstige predikanten niet meer toe aan de 'verwaterde' universiteit in Leiden. Zij zorgden liever zelf voor hun opleiding. Nadat de theologische conflicten beslecht waren op de synode van Dordrecht (1618-1619), keerde de rust weer en keerde de Leidse faculteit terug naar 'een zuiverder theologie'. De Leidse *Synopsis* (1625) vormt daarvan de neerslag. Leiden zat met deze uitgave weer helemaal op een lijn met Groningen. De theologische conflicten hadden echter wel de boost gegeven aan het ontstaan van de Universiteit van het Noorden die tot op de dag van vandaag een faculteit godgeleerdheid en godsdienstwetenschap herbergt. De Leidse *Synopsis* en de Groningse academie wortelen dus beiden in het theologische conflict over de vraag hoe God mensen verlost, een conflict dat zich toespitst in de leer van de predestinatie, het onderwerp waarmee dit tweede deel van de *Synopsis* oent.

Heruitgave

Vier auteurs – J. Polyander, A. Walaeus, A. Thysius en A. Rivetus – zijn samen verantwoordelijk voor de bundel met 52 disputaties, een veelgebruikt genre in het toenmalig onderwijs aan de universiteiten. Daarin zetten zij hun visie in stellingen uiteen. De *Synopsis* heeft binnen korte tijd grote populariteit verworven en voor ten minste een kwarteeuw het theologisch veld beheerst.

Met de heruitgave voorziet de werkgroep Oude Gereformeerde Theologie (OGTh) in een wetenschappelijke, zorgvuldig geannoteerde Latijns-Engelse paralleleditie van dit werk, inclusief een historische en theologische introductie en de nodige registers om het werk toegankelijk te maken voor verder onderzoek.

Het tweede deel van de driedelige heruitgave omvat de disputaties 24 tot en met 42 van de *Synopsis*. De vraag hoe God mensen verlost, wordt beantwoord aan de hand van thema's als predestinatie, christologie, geloof en christelijke vrijheid. Het deel eindigt met disputaties over de kerk en over de roeping van de predikanten.

In de voetnoten bij de Latijnse editie worden de verwijzingen naar klassieken, kerkvaders, middeleeuwse en contemporaine theologen zo veel mogelijk aangewezen. De voetnoten bij de Engelse editie zijn erop gericht de tekst inhoudelijk te ontsluiten. Deze editie is het resultaat van het werk in teamverband en plenaire sessies waarin de leden van OGTh hun gezamenlijke expertise op diverse terreinen bundelen om de *Synopsis* internationaal 'leesbaar' te maken voor een geïnteresseerd publiek.

Symposium 'Van predestinatie tot prediking'

Het symposium wordt geopend door prof. dr. Andreas Beck (Evangelische Theologische Faculteit, Leuven), voorzitter van de werkgroep Oude Gereformeerde Theologie, die de uitgave van de *Synopsis* redigeert. De Amsterdamse religiehistoricus prof. dr. Fred van Lieburg (Vrije Universiteit) zal daarna ingaan op de maatschappelijke implicaties van het onderliggende theologische conflict. De vertaler van de *Synopsis*, de classicus prof. dr. Riemer Faber (Waterloo University, Canada) zoomt daarna in op de kwestie van het auteurschap van de disputaties aan de hand van de verschillende schrijfstijlen. De receptie en relevantie van de heilsleer in de *Synopsis* is het onderwerp waar de theoloog, prof. dr. Rinse Reeling Brouwer (Protestantse Theologische Universiteit, Groningen en Amsterdam) over zal spreken. De Groningse mediëviste, dr. Suzan Folkerts gaat tenslotte in op de middeleeuwse heilige Christina Mirabilis wier getuigenissen een rol spelen in het debat over het vagevuur in de theologie.

Aan het eind van symposium neemt de rector magnificus het boek in ontvangst en zal hij kort reflecteren op het belang van de bestudering van de theologie aan de universiteit.

Praktische informatie:

- Datum: vrijdag 25 november 2016 16 september 2014, 14.00 – 17.00 uur (Ontvangst met koffie of thee om 13,45 uur).
- Locatie: "Zittingszaal" in de faculteit Godgeleerdheid en godsdienstwetenschap, Oude Boteringestraat 38, Groningen, tel. 050 363 5580
- Aanmelding wordt op prijs gesteld: wadenboer@tukampen.nl